ORATIO

HABITA IN BASILICA

PRINCIPIS APOSTOLORUM

DE URBE

Die 22. Februarii 1733.

A JOSEPHO SIMONIO ASSEMANO

Ejusdem Basilicæ Presbytero Beneficiato, Bibliothecæ Vaticanæ Secundo Custode, & SSmi Dñi Nostri ab honore Cubiculi,

DUM A CAPITULO, ET CANONICIS

BENEDICTO XIII.

PONTIFICI MAXIMO

SOLENNES EXEQUIÆ CELEBRARENTUR,

ANTEQUAM EJUS CORPUS

INDE AD ECCLESIAM

Sanctæ Mariæ supra Minervam efferretur.

ROMÆ MDCCXXXIII.

Ex Typographia Hieronymi Mainardi

SUPERIORUM PERMISSU.

TOTIUS ORDINIS FF. PRÆDICATORUM

GENERALI MAGISTRO

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

Vaticanæ, tùm Basilicæ Presbyter Beneficiatus, tùm Bibliothecæ secundus Custos, & SSmi Dñi Nostri ab honore Cubiculi.

UM Capitulum, & Canonici Sacrosanctæ Basilicæ Vaticanæ, pro acceptis à BENEDICTO XIII. Pontifice Maximo beneficiis, solennes illi Exequias decrevissent, Oratiunculam quoquè de ipsius laudibus me habere jusserunt. Hanc igitur, licet rudem & incultam, nec meritis tanti Pontificis parem, Tibi offero ac dedico, Reverendissime Pater; ut qui amantissimum inclyti Prædicatorum Ordinis, cui dignissimè præes, Alumnum, & eximium decus, ornatu tam splendido ex eadem Basilica efferri curasti, Tumuloque magnificentissimo in communis Parentis Sacello illum mandari studes, hoc rerum erga Nos gestarum compendio, quod opere tumultuario in præscripti temporis angustia congessi, grati animi monimentum Pontifici des nobis, nostraque Basilica & Capitulo bene merito positum habeas.

ORA-

IN hac Antiochenæ Cathedræ Principis Apostolorum solemnitate, cujus annuam memoriam recolentes, ornatu splendidissimo hanc Augustissimam Basilicam quotannis fulgere circumspeximus, cùm hodierna die funebri luctuosoque apparatu ornatam intuemur, non dolore quidem ac tristitia commoveri debemus, sed intimis lætitiæ sensibus exultare. Haud enim quæ oculis objiciuntur, recensenda sunt tristia funestæ mortis spectacula, sed potius insignia de superata morte spolia, ad triumphum, cujus auspicia celebramus, BENEDICTO Tertiodecimo Pontifici Sanctissimo comparata. Par sane, æquumque erat, ut qui, cùm primùm Pontifex Maximus concordibus suffragiis renunciatus, sublimis inveheretur, magnificentissimi Templi hujus Limina haud ingredi voluit, quin in genua provolutus, sacros Beatissimi Petri cineres supplex veneraretur; idem Apostolici Senatus Princeps BENEDICTO non solum eximiarum virtutum, sed etiam dignitatis & auctoritatis suæ successori, hanc nomini suo dicatam diem cederet, in qua Corporis ipsius exuviæ ea triumphali per Urbem ducerentur pompa, quam sibi debitam semper detrectaverat, atque contempserat.

Mirabamur omnes, & non sine ingenti animorum nostrorum gaudio sæpe recordamur, quo contemptu, ac despectu, quidquid mundanam quidem redoleret, penitus aversatus fuerit; quidquid verò divinum cultum, atque honorem spectaret, omni ope susceptum diligentissimè perfecerit. Attamen, ut in præsentia præteream incredibilem animi demissionem in tanta dignitate; singularem paupertatem in summa affluentia; intentum in divinis laudibus, & non intermissum orandi studium, in rerum, præsertim ecclesiasticarum, multitudine; admirabilem abstinentiam, & assidua jejunia in ætate jam dilabente, quamvis nullis unquam laboribus, & curis defessa. Ut taceam invictum pectoris robur in asserendis Apostolicæ Sedis juribus; eximium zelum in visitandis non sine gravi incommodo ecclesiis, etiam ruralibus, iisque, nulla dispendiorum habita ratione, ornandis; alacritatem in divini verbi prædicationis ministerio; non vulgarem Sacrorum Canonum, Rituum, & ecclesiasticæ historiæ peritiam. Ut demum sileam humanitatis, liberalitatis, ac pietatis officia erga egenos, & ægrotos, in nosocomiis, aut privatis ædibus languentes, exhibita, cæterasque immortalitate dignas virtutes, quæ profecto singulæ singulis Viris, potissimum Principibus, reverentiam atque amorem hominum conciliant; inter effusas omnium Ordinum gratulationes ac laudum præconia, in hac memoranda BENEDICTI Translatione, liceat mihi, etsi pro beneficiis in Vaticanam Basilicam, & Capitulum nostrum larga manu collatis haud satis idoneo, ac nullo ingenio, nullaque dicendi arte prædito, grati animi significationes ejusdem Capituli nomine, ex tempore testatas facere.

Norunt omnes, qua voluptate Vaticanum potius domicilium sibi delegerit BENEDICTUS, ut velut per vim æstivo tempore ad salubriores Palatii Quirinalis sedes discederet: è quibus vix duobus aut tribus elapsis mensibus, [illegible] Pontificatus sui spatium, continuò huc se [illegible] jucundissimas sæpe [illegible] in Templo huic proximo, Sacrum Apostolorum Principis pignus sæpissimè invisens coleret, ac Summi Pastoris munera commodiùs expleret. Hìc autem quas religionis, aut Sacerdotalis ministerii partes illum sanctius ac studiosius exercuisse non vidimus? Præter eas sane, quæ per Summos Pontifices Præ-

decessores suos statis temporibus peragebantur functiones, novasque a se inductas, infinitas propemodum alias in Vaticana Basilica obeundi opportunitatem nanciscebatur.

Interdum, postquam gravia Administrorum sapienter explicasset negotia, nobiscum in Choro intererat, dum canerentur divinae laudes, aut sacra Liturgia, aut Concio Evangelica haberetur. Neque illi quidquam jucundius & antiquius, quam pueros recens natos salutaribus Baptismi aquis tingere, & adultos Fidei mysteriis imbuere, & Aras pro Templi hujus dignitate Deo dedicare. In conferendis vero Ecclesiae Ordinibus, ob ingentem multitudinem, dolentes saepe illum spectavimus pene deficientem, atque inter manus Ministrorum concidentem.

Cum ad Templi atrium, liberius tempestate Catechumenos sacris verbis expiaret, ut regenerationis lavacro abluerentur, exoratus, ut sibi a frigore consuleret: nunquam, inquit, Ecclesiarum incommoda mihi nocuerunt. Per solennem autem Corporis Christi festum diem, licet vestigia vix firmare posset, minime acquievit, ut humeris invectus, Eucharistiae Sacramentum deferret. In ea vero supplicatione, quae ulterius ejusdem celebritatis die a Nobis fieri consuevit, pedibus nobiscum, & dextera facem, sinistra baculum gestans, quo debilia membra sustentaret, semper incedebat.

Quid de Episcoporum inaugurationibus per se in hac Basilica habitis? Quid de Beatis in Sanctorum numerum adscriptis? Quid tandem non praestitit, ut paternum amorem ac benevolentiam, qua Nos, nostramque Basilicam prosequebatur, manifestius ostenderet? Verum luculentius illud caritatis suae argumentum non est silentio praetermittendum, dum, quo, cum Capituli [illegible] ob iteratas rei agrariae calamitates jam jam pessum irent, erogata summa liberalitate multis aureorum millibus, illud clementissime reparavit. Tantae beneficentiae hoc etiam accessit, quod a fundamentis novas & amplas pro Alumnis Vaticani Seminarii aedes erexerit, atque instruxerit. Ut ad perennem erga Pontificem munificentissimum, de hac Basilica, & Capitulo optime meritum, gratiarum actionem posita monimenta testantur.

Sed haec inania sunt, ac vana tuque in nostris, & posterorum animis eum amplius excitabunt pietatis ac religionis ardorem, quo, cum ad Chorum accederemus, Tumulum, in quo Corpus tuum venerandum, Pontifex Beatissime, jacebat, suspicientes, vehementissime incendebamur. Nunc, proh dolor! tanto pignore orbati, hoc quoque solatio destituimur. Nunquam sane jacturam hanc solari potuissemus, nisi ut votis tuis, Deo ad tuae famae claritatem ita disponente, obsecundaremus. In enim secundum obitum sociari optaveras, quorum praeclarum Institutum probatissimamque doctrinam, amplissimo Principatu abdicato, olim amplexus, communem cum illis vivendi normam, & ipsum inclytae Praedicatorum Familiae nomen, etiam in Pontificiae dignitatis fastigio semper retinuisti.

Perge igitur, optime Pontifex, decretum Tibi modo, meritisque tuis eximiis debitum triumphum age: de nostri memor, de caelo sedibus, ad quas Te vocatum fuisse confidimus, Nos, nostramque Basilicam tuo patrocinio fove, protege, ac tuere. Futurum siquidem speramus, ut, ubi tot praebuisti Sanctissimo Pontifice digna virtutum exempla, ibi sublimioris, quam nunc, ordinis honores tuo nomini decernantur.

FINIS.